ཨེ་ཕེ་སི་པ།

ཨེ་ཕེ་སི་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་དེ་མ་ཟད། ཨེ་ཞེ་ཡཱའི་ས་ཁུལ་ནང་ལ་རྒྱལ་ས་དེ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་རེད། སྐུ་ཚབ་ཕོལ་ལོལ་ཟང་རྒྱལ་ས་དེའི་ནང་ལ་ལོ་གཉིས་ཡང་ན་ལོ་གསུམ་ཚོད་བསྡད་དེ། ཨེ་ཕེ་སི་པ་ཀྲུ་ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། ཡེ་ཤུ་ནི་སྐྱབས་མགོན་དང་དཀོན་མཆོག་གི་སྲས་ཡིན་རེད་ཟེར་ཆོས་བཤད་དེ་རེད། ཕོལ་ལོལ་གྱིས་སློབ་མ་ཞིག་བཙོས་པི་རེད། སློབ་མ་ཁོས་ཟང་སློབ་མ་གཞན་མ་ཞིག་བཙོས་པི་རེད། ཡང་ཁོས་ཟང་སློབ་མ་གཞན་མ་ཀྲུ་བཙོས་པི་རེད། འོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཨེ་ཞེ་ཡཱའི་ལུང་པ་ལ་སྡོད་མཁན་ཡ་ཧུ་དྲ་པ་དང་ག་རིག་གི་མི་ཡེ་རེས་ཟང་ཇོ་བོ་ཡེ་ཤུའི་སྐོར་ཀྱི་གཏམ་བཟང་དེ་ཐོས་པི་རེད། (མཛད་པ་ 19.10) དེའི་རྗེས་ལ་ཕོལ་ལོལ་ལུང་པ་དེ་ནས་ས་ཁུལ་གཞན་མ་ལ་སློབ་སྟོན་བཀྲིད་འོང་དི་མ་ཟད་སློབ་མ་བཟོ་འོང་རེད། ཡང་དེ་མ་ཟད། སུ་མཐུད་དེ་ཡི་གེ་འབྲི་འོང་དི་དིང་། ཨེ་ཕེ་སིའི་ནང་ལ་འོད་ཡོད་ཆོས་ཚོགས་ཀྲུ་ལ་ཐུག་འཕྲད་བཀྲིད་དུ་ཟང་འགྲོ་འོང་རེད།

རྩོམ་པ་པོ། སྐུ་ཚབ་ཕོལ་ལོལ་ཡིན་རེད།

རྩོམ་པའི་དུས། 60 ཚོད་ལ་བྲིས་འདུག

ཡི་གེ་འདི་ཀློག་མཁན་དང་པོ།

ཨེ་ཕེ་སི་རྒྱལ་ས་ལ་སྡོད་མཁན་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་ལ་དད་པ་བཀྲིད་ཀྲུ་ཡིན་རེད་ཟེར་སླས་འོད་རེད། ད་ཅི་ཡིན་ནའང་། ཡི་གེ་འདིའི་མ་དེབ་རྙིང་ཤོས་དེ་ནི། ཨེ་ཕེ་སི་ཟེར་རི་ཚིག་དེ་བྲིས་མེད་རེད། འོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འུ་ཀྲུ་ཀྱིས་ཨེ་ཕེ་སི་པ་ཀྲུ་ལ་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ཟེར་རི་དེ་ནི། ཨེ་ཞེ་ཡཱ་ལུང་པའི་ནང་ལ་འོད་ཡོད་ཆོས་ཚོགས་ཀྲུ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲིས་འོད་རེད། ཕལ་ཆེར་ཡི་གེ་འདི་ནི་ཆོས་ཚོགས་གཅིག་གི་བརྒྱུད་ནས་ཆོས་ཚོགས་གཞན་མ་ཀྲུ་ལ་གཏད་དི་ཡིན་གྱི་རེད། ཨེ་ཞེ་ཡཱ་ནང་ལ་འོད་ཡོད་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་མི་དེ་ཀྲུ་ནི། མང་ཆེ་བ་ཕྱི་མི་ཡིན་རེད། ཡང་ཅིག་བྱས་ནི་ཡ་ཧུ་དྲ་པའི་མི་ཁ་ཤས་ཟང་འོད་སྲིད་ཀྱི་རེད། གསུང་རབ་ནང་ལ་ཨེ་ཞེ་ཡཱ་ཟེར་རི་ལུང་པ་དེ་ནི། ད་ལྟའི་དུས་ལ་ཏུར་ཀི་ཟེར་འོད་རེད།

ཡི་གེ་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཡི་གེ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གཙོན་ཁང་ནང་ལ་སྡོད་རྒྱུ་བྲིས་པི་རེད། དེ་ནས་ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཡི་གེ་དེ་ཁོའི་ལས་རོགས་ཐི་ཀི་ཀུ་ཁོའི་ལག་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐུར་ཏེ་བཏངས་པི་རེད། (6.21) ཡི་གེ་གཅིག་ནི། མིང་ལ་ཕི་ལི་མོན་ཁོའི་ཆེད་དུ་ཡིན་རེད། ཡི་གེ་གཅིག་ནི། ཀོ་ལོ་སཱ་ལ་འོད་ཡོད་ཆོས་ཚོགས་ཀྲུ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་དི་དིང་། ཡི་གེ་གཅིག་ནི། ཨེ་ཕེ་སི་ཆོས་ཚོགས་ཀྲུ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་རེད། ཕལ་ཆེར་ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཡི་གེ་དེ་ནི། ཨེ་ཞེ་ཡཱའི་ནང་ལ་འོད་ཡོད་ཆོས་ཚོགས་གཞན་མ་ཀྲུ་ཀྱིས་ཟང་ཀློག་པའི་རེ་བ་བཀྲིད་འོད་རེད། ཡིན་ནའང་། ཕོལ་ལོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་དཀར་ནས་ཆོས་ཚོགས་དིང་། ཡང་ན་སྡེ་ཚན་ནང་ལ་འོད་ཡོད་རྙོག་དྲའི་སྐོར་ལ་གཏམ་གླེང་མ་བྱས་འོད་རེད། དེའི་ཚབ་ལ། ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཡི་གེ་འདི་བྲིས་ཏེ། ཆོས་ཚོགས་ཡེ་རེའི་ཆེད་དུ་སློབ་ཚན་གལ་ཆེན་པོ་དེ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་པི་རེད།

ཡི་གེའི་དོན་གཙོ་བོ།

ཕོལ་ལོལ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གིས་བཙོས་པའི་འཆར་གཞི་ཡེ་རེ་ནི། སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པར་གནང་གྱོ་འོ་རེད་ཟེར་སླས་འོད་རེད། ཡ་ཧུ་དྲ་པ་དང་ཕྱི་མི་གཉིས་ཀར་ཀྱི་དོན་ལ། ཕོལ་ལོལ་གྱིས་མི་དེ་ཀྲུ་ནི་སྔོན་མ་སྡིག་པ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤི་ཚར་རི་རེད། ཡིན་ནའང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་བརྒྱུད་ནས་མི་དེ་ཀྲུ་དཀོན་མཆོག་གིས་བསྐྱབས་གནང་པི་རེད་ཟེར་སླས་འོད་རེད། ད་ལྟ་དཀོན་མཆོག་གིས་འུ་ཀྲུ་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་ནང་དུ། ཁོང་དིང་སྐྱེན་ལ་ཡང་དང་གསོན་དུ་བཙུག་སྟེ། ཁོང་དིང་སྐྱེན་ལ་ནམ་མཁའི་ཞིང་ཁམས་ལ་སྡོད་དུ་བཙུག་པི་རེད། དཀོན་མཆོག་གི་མི་ཀྲུ་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་བཟོ་བཀོད་སྒྱུས་མ་དེ་ཡིན་ཕེན། སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་བརྒྱུད་ནས་དཀོན་མཆོག་གིས་གནའ་སྔ་མོའི་དུས་ནས་གྲ་སྒྲིག་བཙོས་པའི་ལས་བཟང་པོ་དེ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་ཡིན་རེད། (2.1-10) ཅི་ལ་ཟེར་ནི། དཀོན་མཆོག་གིས་མི་ཀུན་ལ་སོ་སོས་བྱས་པའི་སྡིག་ཉེས་ནས་རང་དབང་གནང་སྟེ། ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་རྒྱུ་ལ་རོགས་ལམ་གནང་རྒྱུ་ཆེད་དུ། དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་བསྡུད་གནང་གྱོ་འོད་རེད། དཀོན་མཆོག་གིས་མི་ལ་རང་གཞིས་གསར་པ་བཀོད་གནང་པི་རེད། འོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡ་ཧུ་དྲ་པ་དང་ཕྱི་མི་ཀྲུ་ཀྱི་བར་ལ་ཁྱད་པར་ཅིག་ཟང་མེད་རེད། (2.11-22) ཁོང་གིས་རང་གཞིས་གསར་པ་དེ་ནི། སྐྱབས་མགོན་གྱི་གསང་བ་ཡིན་རེད་ཟེར་འོད་རེད། (3.1-13)

ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཡི་གེ་གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་ཀ་འབྲི་རྒྱུ། ང་ནི་བཙོན་པ་ཇོ་བོ་ཡེ་ཤུའི་ཞབས་ཕྱི་ཡིན་དི་ཆ་ནས། ངས་ཁྱེད་ཀྲུ་ལ་བསྐུལ་ལྷག་བཀྲིད་འོད། དཀོན་མཆོག་གི་ཞལ་འདེབས་ཐོབ་པི་ཅིག་འདྲ། ཁྱེད་ཀྲུ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཟང་མཐུན་དགོས་འོད་རེད་ཟེར་སླས་འོད་རེད། (4.1) ཨེ་ཕེ་སི་ལེའུ་གཅིག་ནས་གསུམ་གྱི་ནང་ལ། ཕོལ་ལོལ་གྱིས་བདེན་པ་གལ་ཆེན་པོ་དེ་ནི། ཆོས་ཚོགས་ཀྲུ་ཀྱིས་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ཏ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་བཀྲིད་འོད་རེད་ཟེར་བསླབ་ཚར་འོད་རེད། དེ་ཡང་ལེའུ་བཞི་ནས་དྲུག་གི་ནང་ལ་ཕོལ་ལོལ་གྱིས་རྗེས་འབྲང་པ་ཀྲུ་ཀྱིས་ཅི་གི་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་བཟང་པོ་བཀྲིད་དགོས་འོད་དི་སྐོར་ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་འོད་རེད། ཅི་ལ་ཟེར་ནི། དཀོན་མཆོག་གིས་རང་གི་ཐུགས་རྗེས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་འུ་ཀྲུ་ནི་ཁོང་གི་ནང་མི་ལ་བརྩིས་གནང་པི་རེད།

ཨེ་ཕེ་སིའི་ས་བཅད།

1. འཚམས་འདྲི། བསྟོད་པ། ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་པ། (1.1-23)
2. ཐར་བ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དིང་དད་པའི་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་པ། (2.1-10)
3. ཡ་ཧུ་དྷ་པ་དིང་ཕྱི་མི་ཀྱུ་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བ། (2.11-3.13)
4. ཨེ་ཕེ་སིའི་ཆེད་དུ་ཕོལ་ལོལ་གྱི་སྨོན་ལམ། (3.14-21)
5. ཆོས་ཚོགས་ནང་ལ་གཅིག་མཐུན་དིང་ཐན་ཚད་ལོན་པ། (4.1-16)
6. གཤིས་ཀ་རྙིང་པ་དེ་ཀྱུ་སྤངས་ཏེ་གཤིས་ཀ་གསར་པ་འགྱོར་བ། (4.17-5.20)
7. ཡེ་ཤུའི་རྗེས་ལ་འབྲང་པ་ཀྱུ་ནི་ནང་མི་ཡིན་པ། (5.21-6-9)
8. དཀོན་མཆོག་གི་མཚོན་ཆ་གྱོན་པ། (6.10.20)
9. ཡི་གེ་མཇུག་བསྡུས་པ། (6.21.24)

> **ཆོས་ཚོགས།**
>
> ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཆོས་ཚོགས་ཟེར་རི་ཚིག་དེ་ཨེ་ཕེ་སིའི་ནང་ལ་ལན་མ་མང་པོ་བེད་སྤྱོད་བཏང་འོད་རེག ཡིན་ནའང་། ཡི་གེ་འདིའི་ནང་ལ་ཕོལ་ལོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་ཆོས་ཚོགས་གཅིག་གི་སྐོར་ལ་གཏམ་གླེང་མི་བགྱིད་འོད་རེག ཆོས་ཚོགས་ཡེ་རེའི་ཆེད་དུ་གཏམ་གླེང་བགྱིད་འོད་རེག ཁང་པའི་བཟོ་བཀོད་དེ་ཡེ་རེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཇོ་བོ་ཁོང་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཆོད་ཁང་རྒྱལ་ཆེན་ཞིག་ལ་འགྱུར་འགྲོ་འོད་རེག (2.21) ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཆོས་ཚོགས་དེ་ཅི་གི་ཞིག་ཡིན་མིན་དེའི་སྐོར་ལ་དཔེ་མང་པོ་བསྟན་འོད་རེག ཡང་ཆོས་ཚོགས་ནི་ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཡིན་རེག་ཟེར་འོད་རེག (1.23) རང་གཤིས་གསར་པ་དེས་མི་རིགས་གཉིས་དེ་ནི། མི་གསར་པ་གཅིག་བཟོས་གནང་པི་རེག (2.15) ཡང་དཀོན་མཆོག་གི་ནང་མི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་ཟང་ཚུད་འོད་རེག (2.19)

དཀོན་མཆོག་གི་གསང་བའི་འཆར་གཞི།

ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཨེ་ཕེ་སིའི་ནང་ལ་གསང་བ་ཟེར་རི་ཚིག་དེ་ལན་མ་དྲུག་ཚོད་སྨྲས་འོད་རེག (1.9 དིང་ 3.3-4, 3.9, 5.32, 6.19) ཁོང་གིས་གསང་བ་ཟེར་རི་ཚིག་དེ་དད་པའི་སྐོར་ལ་ཟེན་འོད་ཕེན། ཕྱི་མི་ཀྱུ་གྱིས་དོན་དག་དེ་ཅི་ཟེར་རི་ཡིན་མིན་ཧ་གོ་མི་ཐུབ་འོད་རེག གསང་བ་དེའི་སྐོར་ལ་ཧ་གོ་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེའི་དོན་དག་དེ་ཅི་ཟེར་རི་ཡིན་མིན་གསལ་སྟོན་བགྱིད་དགོས་འོད་རེག དཀོན་མཆོག་གིས་རང་གི་གསང་བ་དེ་ཕོལ་ལོལ་ལ་བསྟན་གནང་ཕེན། ད་ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཆོས་ཚོགས་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་གསང་བ་དེ་གསལ་སྟོན་བགྱིད་འོད་རེག དཀོན་མཆོག་གི་གསང་བ་དེ་ནི། ཡེ་རེ་གཅིག་ལ་བསྡུས་ཏེ་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་དབང་འོག་ལ་འབོར་རྒྱུ་དེ་ཡིན་རེག (1.9-10) དཀོན་མཆོག་གིས་ད་ལྟ་མི་ཀྱུ་ལ་རང་གཤིས་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་འོད་དེ་དིང་། (2.15) རང་གཤིས་གསར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཚོགས་ཡིན་རེག ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་མི་རིགས་སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས་འོད་དེ་མ་ཟད། མི་རིགས་དེ་ཀྱུ་ནི་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་ནང་ལ་འོད་རེག འོ་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་གསང་བའི་འཆར་གཞི་ཡིན་རེག

དཀོན་མཆོག་གི་མཚོན་ཆ།

ཡི་གེའི་མཐའ་མཇུག་ལ། ཕོལ་ལོལ་གྱིས་དད་པ་བགྱིད་མཁན་ཀྱུ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚོན་ཆ་དེ་གྱོན་ཞིག འོ་དེ་གི་བྱུས་ཏེ། དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཡོ་ཐབས་ནས་རྒྱལ་ཐུབ་ཀྱི་རེག་ཟེན་སྨྲས་འོད་རེག དཀོན་མཆོག་གི་མཚོན་ཆ་ཡེ་རེ་རང་གི་ལུས་ལ་གོས་ཅོག་འདྲ་གྱོན་དགོས་འོད་རེག ཅི་ལ་ཟེར་ན། ཞུ་ཀྱུ་ཀྱི་དམག་འཐབ་རྒྱུ་དེ་ནི། ཤ་ཁྲག་འོད་ཡོད་མི་ལ་དམག་མི་འཐབ་འོད་རེག མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་མེད་སྲིད་འཛིན་མཁན་དིང་དབང་འཛིན་མཁན་བདུད་པོའི་རིགས་དིང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་མུན་ནག་འདིའི་ནང་ལ་དབང་བསྒྱུར་བགྱིད་མཁན་དིང་། ནམ་མཁའི་བར་ནང་ལ་འོད་ཡོད་གདོན་འདྲེའི་རིགས་ལ་དམག་འཐབ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་ཡིན་རེག་ཟེན་བྲིས་འོད་རེག (6.11–12) ཆོས་ཚོགས་ནང་ལ་འོད་ཡོད་མི་ཡེ་རེས་རོ་མཱའི་དམག་གི་ཀྱུ་གྱིས་མཚོན་ཆ་གྱོན་འོད་དེ་མཐོང་འོད་རེག ཕོལ་ལོལ་གྱིས་མི་ཀྱུ་གྱིས་མཐོང་མྱོང་འོད་ཡོད་ཅ་ལག་དེ་ཀྱུ་མིག་དཔེར་ལ་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ། རང་གི་ལུས་ལ་དྲང་བདེན་དིང་ཡང་དག་པ། ཞི་བདེའི་གཏམ་བཟང་། དད་པ་དིང་ཐར་བ་དེ་ཀྱུ་ནི། མཚོན་ཆ་གྱོན་པའི་ཅོག་འདྲ་བྱུས་ཏེ་གྱོན་དགོས་འོད་རེག་ཟེན་སེམས་ཤུགས་སྐྱར་གྱོ་འོད་རེག ཡང་ཕོལ་ལོལ་གྱིས་ཁོང་ཀྱུ་ལ་དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྲི་དེ་ཁྱེར་ཞིག རལ་གྲི་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་ཕེན། རལ་གྲི་དེས་ཁྱེད་ཀྱུ་ལ་བདུད་ཀྱི་གནོད་འཚེ་གཏོང་རྒྱུ་བྱུས་ངན་དེ་རྩ་མེད་གཏོང་གྱི་རེག་ཟེན་སྨྲས་འོད་རེག (6.13-17)

ཨེ་ཕེ་སི་དེ་ནི་མགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་དགའ་མོ་བྱུས་ཏེ་ཀློག་རོགས་གནང་། དེ་ཡང་དེའི་རྗེས་ལ། སྡེ་ཚན་དེ་ཀྱུ་རེ་རེ་ལ་ཞིབ་ཕྲ་དགའ་མོ་དིང་། བསམ་ཞིག་བྱུས་ཏེ། འོག་ལ་བྲིས་པའི་དྲི་བ་དེ་ཀྱུ་སྐོར་ལ་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་ཤིག

1. ཞུ་ཀྱུ་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ཡང་ནི་ཡེ་ཤུ་དིང་དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཅི་ཧ་གོ་བྱུང་གོ།
2. ཞུ་ཀྱུ་ཀྱིས་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཅི་ཧ་གོ་བྱུང་གོ།
3. ང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཞིག་ཡིན་དེ་ཆ་ནས་ངའི་ཅི་བགྱིད་དགོས་འོད་རེག་གོ།
4. ངས་དད་པ་བགྱིད་དགོས་རྒྱུ་དིང་། ཡང་ནི་ངས་ལག་ལེན་གཏོང་དགོས་པའི་དོན་ཅི་འདུག་གས།
5. ངས་ཚིགས་གཅད་དེ་ཀྱུ་མི་སུ་ལ་ཤོད་རྒྱུ།